

Aan: College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Tytsjerksteradiel

Datum: 16 september 2019

Betreft: Nota Naleving met zorg en vertrouwen. (Nalevingsvisie Sociaal Domein Gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel 2019- 2023.)

Advies: Cliëntenraad Werk en Inkomen.

Geacht college,

De cliëntenraad heeft kennisgenomen van voornoemde notitie en heeft daarover de navolgende opmerkingen.

Voorwoord

In de notitie is veelvuldig sprake van wat wij verhullend taalgebruik zouden willen noemen. Het doel als omschreven: “er voor te zorgen dat de mensen die het nodig hebben passende (zorg) voorziening of uitkering ontvangen die bijdraagt een beter en zorgeloos leven.” moet toch eigenlijk gelezen worden dat het gaat er voor te zorgen dat de inwoners geen zorg of uitkeringen ontvangen waar zij geen recht op kunnen doen gelden, dan wel de geleverde zorg en of voorziening rechtmatig is en de doelen worden behaald.

Met u zijn wij van mening dat een juiste uitvoering van wet en regelgeving bijdraagt aan het maatschappelijke draagvlak van de betreffende uitkeringen en misbruik tot het verlies daarvan lijdt.

Met heldere afspraken en duidelijke consequenties.

Interne ontwikkeling

De opstellers signaleren terecht dat met het oprichten van de gebiedsteams de medewerkers van deze teams in een conflictueus situatie terecht komen tussen hun beroepseed als hulpverleners enerzijds en ambtenaar anderzijds. De notitie geeft daar echter geen oplossing voor, anders dat er werkafspraken moeten worden gemaakt en men genoodzaakt is tot onderling vertrouwen.

Elke aanzet tot de mate waarin werkafspraken kunnen worden gemaakt ontbreekt. Willekeur ligt op de loer. De positie van de medewerkers van deze teams is onduidelijk omschreven. Wij kunnen ons voorstellen dat deze medewerkers dat ook graag zelf helder op papier hebben staan. Als alles goed gaat zal je er niemand over horen, maar als het ergens een keer uit de hand loopt, zijn zij de eerste die daarop aangesproken zullen worden.

Dat de zorg/hulp/dienstverlener“ in gesprek moet gaan” met de cliënt in geval van vaststellen onrechtmatigheden is evident maar wat houdt dat “in gesprek gaan precies in ?

Wij missen vooral richtlijnen in het verhaal.

Het is onduidelijk wat de rol is maar vooral de positie is van de preventiemedewerker sociaal Domein. Een organogram erbij zou misschien duidelijk zijn.

Naleving binnen het sociaal domein

In dit hoofdstuk ligt de nadruk op preventie. De cliëntenraad is hier groot voorstander van maar ook hier geldt dat er weinig praktisch wordt uitgewerkt.

Ook is niet duidelijk of hier een rol is weggelegd voor de preventie medewerker Sociaal Domein zo niet dan is het wellicht verstandig deze functionaris een andere titel te geven.

Fouten zullen worden gemaakt en dat fraude niet is uit te sluiten realiseren wij ons terdege en indien een van beide zich voordoen zal dit moeten worden beëindigd en verrekend. De cliëntenraad kan zich vinden in het gestelde, dat betere kennis over de regels onder de burgers zal resulteren in een correctere naleving van deze regels. De cliëntenraad vraagt ervoor te zorgen dat deze informatie zo wordt vormgegeven dat het voor iedereen begrijpbaar is.

Uit recent onderzoek blijkt dat 30% van de bevolking te maken heeft met laaggeletterdheid. Met deze groep moet terdege rekening worden gehouden. In 3.2.3 wordt hier op terug gekomen zeer naar tevredenheid van de cliëntenraad.

Verder vragen wij om een coulante regeling als er duidelijk geen opzet in het spel is. Cliënten moeten zo snel mogelijk weten waar ze aan toe zijn.

Vraag:

Hoe wordt voorkomen dat cliënten in handen vallen van onbetrouwbare tussenpersonen/ zorgverleners en wat is de rol van de gemeente hierin?

De cirkel van naleving

Het gevaar van theoretisch modellen is dat iedereen ze kan onderschrijven maar niemand er een praktische invulling aan weet te geven.

Ook hier geldt: En wat gaan er nu gebeuren? Wordt er structureel gecontroleerd, wordt dit gedaan op grond van risicoprofielen.

De term “oplettendheid” wordt hier opgevoerd (3.2.1.) Niet duidelijk is waar dit voor staat.

De preventiemedewerker is dus eigenlijk Handhaver. Zie eerder opmerkingen over preventie en de rol van de preventiemedewerker.

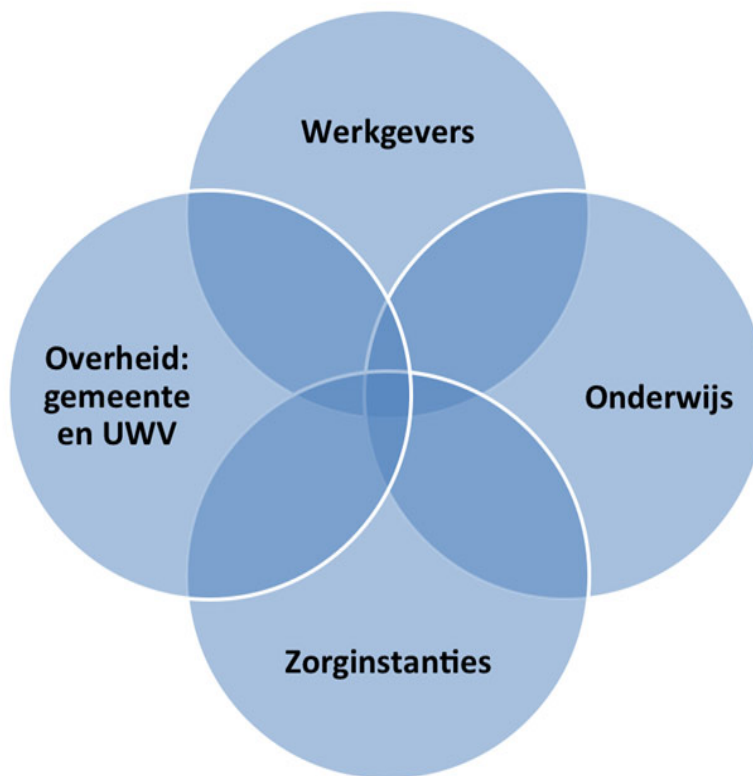
Wat willen we gaan realiseren

Binnen deze opsomming wordt geen prioritering samengebracht. Gezien de looptijd van 4 jaar lijkt dit gewenst. Wij adviseren te beginnen met de tweede bullet: Heldere en duidelijke communicatie.

Verder missen wij in de nota een hoofdstuk met een evaluatie cyclus. Op welk moment wordt er geëvalueerd en bijgestuurd. Wie neemt daarin het voortouw en welke partijen worden betrokken bij dit proces. Krijgt bijvoorbeeld de cliëntenraad daar dan ook weer een terugkoppeling van?

Partners in zorg en ondersteuning.

In de praktijk heeft een cliënt veelal te maken met meerdere instanties die ieder vanuit de eigen professie of functie haar taken uitvoert. Om tot een goede monitoring van naleving met zorg en vertrouwen te kunnen komen is het van wezenlijk belang dat de verschillende instanties zoals in onderstaand schema is weergegeven hierbij betrokken zijn.

Om tot een goede monitoring te kunnen komen adviseren wij alle betrokken instanties middels het cirkeldiagram “ Plan -> Do -> Check -> Act” te betrekken bij het proces naleving met zorg en vertrouwen.

Vertrouwenspersoon.

Op 12 juni 2019 bood de Commissie De Winter haar eindrapport "Onvoldoende beschermd, geweld in de Nederlandse jeugdzorg van 1945 tot heden" aan de ministers De Jonge (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) en Dekker (Justitie en Veiligheid) aan.

Daaruit blijkt dat een aanzienlijk percentage van de kinderen die van 1945 tot heden in jeugdzorginstellingen of pleeggezinnen verbleven, onvoldoende was beschermd tegen fysiek, psychisch en seksueel geweld. Hoewel dit zeker niet voor iedereen geldt, beschouwen deze ex-pupillen hun bejegening als liefdeloos en zeer hard. Toezichthoudende instanties hebben bij geweld onvoldoende ingegrepen. Dit is slechts een greep uit de conclusies en aanbevelingen van de commissie. (Bron: Commissie Geweld Jeugdzorg)

In het eindrapport van Commissie De Winter concluderen zij dat cliënten de toegang tot hulp bij klachten wordt ontzegd en deze cliënten 'opgesloten' raken in de organisatie die de hulpverlening aanbiedt. Vanuit dit oogpunt adviseren zij en ook wij de aanstelling van een onafhankelijk vertrouwenspersoon waar cliënten met vragen, problemen en/of klachten terecht kunnen.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geadviseerd,

T. de Wit Voorzitter

A. v.d. Werff Vice voorzitter